

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА

КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Майя НІКОЛАЄВА
«Вересень» 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІЧНА (АСИСТЕНТСЬКА) ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти:	<u>третій (освітньо-науковий)</u>
Галузь знань:	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>
Спеціальність :	<u>052 Політологія</u>
Освітня кваліфікація :	Доктор філософії з політології
Освітньо-професійна програма:	Політологія

ОНУ
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна (асистентська) практика». Одеса: ОНУ, 20 с. Програма укладена відповідно до ОНП «Політологія».

Розробник:

ХОРОШИЛОВ Олег Юрійович, кандидат політичних наук, доцент

СНІГОВСЬКА Оксана Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політології

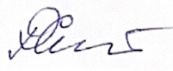
Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Світлана КОЧ

Погоджено із гарантом ОНП

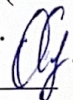

Світлана КОЧ

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) **ФМВПС**

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

Голова НМК

Олег ХОРОШИЛОВ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри політології

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри політології

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>вечірня форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 6 годин – 180 залікових модулів – 1 змістових модулів – 1	Галузь знань <u>С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</u> Спеціальність С 2 Політологія Рівень вищої освіти: <i>Третій</i> <i>(освітньо-науковий)</i>	Нормативна ОК09	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	3-й
		<i>Семестр</i>	
		5-й	5-й
		<i>Лекції</i>	
		0 год.	0 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		0 год.	0 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		180 год.	180 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Головною метою практики є формування готовності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю С 2 Політологія.

Завдання практики:

- розвиток професійних умінь та набуття необхідних навичок педагогічної діяльності викладача шляхом залучення здобувачів до різних видів навчально-виховної та позааудиторної роботи у ЗВО;
- формування умінь та навичок щодо планування та організації навчально-методичної роботи викладача ЗВО;
- формування готовності до здійснення виховної роботи зі здобувачами і групами здобувачів.

Очікувані результати навчання. Відповідно до освітньо-наукової програми спеціальності 052 Політологія, очікуваними результатами проходження здобувачами педагогічної (асистентської) практики є наступні:

- уміти реалізовувати мету і завдання навчального і виховного процесу у ЗВО та інших освітніх установах;
- уміти розробляти й проводити різні за формою навчальні заняття, найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки здобувачів;
- уміти діагностувати стан розвитку особистості здобувачів та здійснювати індивідуальний підхід у процесі навчання та виховання;
- ухвалювати оптимальні рішення згідно з дидактичними принципами та принципами академічної доброчесності;
- створювати творчу атмосферу та організовувати культурні заходи серед студентських колективів.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми політичних наук на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

СК01. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень.

СК03. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері політичних наук, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
СК07. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку політичних наук.

Програмні результати навчання

РН 02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми політичних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.

РН 08. Організовувати і здійснювати освітній процес у галузі політичних наук, формувати його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

РН 09. Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері політичних наук та у викладацькій практиці.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика здобувачів 3 рівня вищої освіти спеціальності 052 Політологія в ОНУ імені І. І. Мечникова відбувається відповідно до навчального плану спеціальності – 3й рік навчання, 5й семестр. Проходження практики передбачає реалізацію трьох послідовних етапів: організаційного, педагогічного та завершального.

Організаційний етап передбачає проведення установчої конференції, учасниками якої є здобувачі третього рівня, їхні наукові керівники (викладачі-наставники), гарант ОНП, відповідальні особи за практику (призначаються наказом по університету). На цьому етапі відбувається визначення мети та завдань практики, опрацьовується індивідуальна по кожному з практикантів програма, що включає всі змістовні частини педагогічної практики та терміни виконання видів робіт, які до неї входять. Здобувачі вищої освіти знайомляться зі звітною документацією.

Педагогічний етап передбачає проведення аспірантами практичних і лекційних занять для здобувачів 1 і 2 рівнів вищої освіти факультету міжнародних відносин, політології та соціології, інших спеціальностей ОНУ імені І. І. Мечникова. У межах педагогічної практики, аспіранти також можуть залучатися до інших форм аудиторної та позааудиторної роботи, які передбачаються Положенням ОНУ імені І. І. Мечникова «Про організацію освітнього процесу».

У рамках цього етапу здобувач/-ка має можливість апробувати окремі результати свого дисертаційного дослідження в межах курсів, які викладає (окремі лекції, розробка змістового модуля в робочій програмі дисципліни тощо). Здобувач/-ка має можливість запропонувати свої ідеї щодо впровадження окремих елементів апробованого дисертаційного дослідження до освітнього процесу в межах ОПП першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

Завершальний етап представлений підготовкою звітної документації аспірантами (щоденник практики, план-конспект заняття), науковими керівниками (оцінка в індивідуальному плані аспіранта/-ки, у відомості підсумкового контролю, написання характеристики на здобувача/-ки вищої освіти), підсумковою конференцією, під час якої відбувається обговорення результатів педагогічної практики, висловлюються пропозиції щодо поліпшення умов її проведення, модернізації змісту та форм роботи з аспірантами, оцінювання результатів проходження практики.

Основними базами практики виступають кафедри ФМВПС: аспіранти у змішаному форматі викладають лекції та проводять практичні заняття для здобувачів вищої освіти 1 та 2 рівнів. Кожним із аспірантів має бути підготовлений план-конспект лекції/практичного заняття, список рекомендованих джерел, інформаційних ресурсів тощо.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Під час проходження педагогічної практики аспірант/ка-практикант/-ка повинен/-на виконати наступні види робіт:

I. Організаційна робота:

- складання плану педагогічної практики;
- ознайомлення із загальним планом роботи кафедри, індивідуальними і робочими планами викладача-наставника;
- відвідування занять керівника і провідних викладачів кафедри з метою усвідомлення змісту курсу, отримання необхідного педагогічного досвіду;
- участь у роботі методичних семінарів кафедри, міжкафедральних формах спілкування (конференціях, «круглих столах» тощо).

II. Методична робота:

- підготовка розгорнутих планів семінарів (лекцій) за визначеними темами з наданням питань для обговорення, практичних і тестових завдань, тематики реферативних робіт та додаткової літератури;
- розробка сценаріїв «ділових ігор», семінарів-дискусій, семінарів-конференцій тощо;
- пошук, систематизація і вивчення нової літератури щодо окремих тем загального курсу політології або спецкурсу (за рекомендацією наставника), а також загально-методичної літератури з питань викладання суспільно-політичних дисциплін в ОНУ імені І. І. Мечникова.

III. Навчальна робота:

- проведення семінарів/лекцій в академічних групах здобувачів 1-2 рівнів вищої освіти
- надання допомоги наставнику в проведенні заліків/іспитів і т. ін.

Запропоновані види завдань є лише певним взірцем для складання індивідуальної програми кожним аспірантом-практикантом, оскільки вона, безперечно, має враховувати як індивідуальні здібності та побажання здобувача 3 рівня вищої освіти, так і специфіку навчального навантаження його керівника. Проте основні напрями роботи в тому чи іншому вигляді повинні бути відпрацьовані.

Під час проходження педагогічної (асистентської) практики аспірант зобов'язаний:

- Дотримуватись норм та правил освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова.
- Брати активну участь у настановній та підсумковій конференціях.
- Ознайомитись із документацією кафедри й викладача-наставника (навчальним планом, графіком навчального процесу, індивідуальним

планом викладача, робочими програмами, календарним планом, планами занять тощо).

- Знати вимоги, що висуваються до заповнення документів.
- Планувати форми педагогічної діяльності та відображати їх в індивідуальному плані
- Відвідувати заняття викладача-наставника протягом практики, спостерігати за діяльністю викладача-наставника та проводити аналіз занять.
- Надавати допомогу викладачеві-наставнику у: розробці робочих програм з дисципліни; оформленні наочності, підготовці дидактичного матеріалу; проведенні форм поточного та підсумкового контролю знань здобувачів;
- Виконувати доручення керівництва кафедри, які стосуються проведення педагогічної (асистентської) практики, організації позааудиторної роботи здобувачів 1-2 рівнів вищої освіти.

Обов'язки керівника педагогічної практики:

- бере участь в інструктажі аспірантів на факультеті (перед початком практики) і в підсумковій конференції (по завершенню практики);
- у випадку неявки аспірантів на практику, порушення ними трудової дисципліни, нехтування своїми обов'язками, а також виникненні конфліктних ситуацій – повідомляє про це письмово (рапортом) завідувача випускової кафедри, заступника декана ФМВПС із навчально-методичної та виховної роботи;
- планує навчально-виховну роботу аспірантів-практикантів, надає методичну допомогу у підготовці і проведенні занять за фахом, організації роботи з колективом здобувачів 1-2 рівнів вищої освіти, поза-навчальною роботою тощо;
- відвідує заняття інших аспірантів-практикантів (лекції, практичні, семінарські тощо), бере участь в обговоренні їхніх результатів;
- надає здобувачам 1-2 рівнів вищої освіти необхідні консультації з курсів (лекцій, практичних занять), які він викладає;
- на засіданнях випускової кафедри доповідає про перебіг педагогічної (асистентської) практики.

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (вечірня)
1	Підготовка матеріалів для практичних занять та лекцій з курсів	36	36
2	Підготовка планів-конспектів занять	36	36
3	Лекційно-семінарські заняття	36	36
4	Організація позааудиторної роботи	36	36
5	Підготовка звітної документації	36	36

В якості самостійної роботи здобувач/-ка може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання*	Компетентності та результати навчання, що формуються	Кількість годин
<u>Прометеус,</u> Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів Академічна доброчесність: як створити культуру чесного викладання та навчання. Дізнайтеся про теоретичні аспекти, практичні інструменти та підходи для зміцнення доброчесності у закладах вищої освіти https://prometheus.org.ua/prometheus-free/akademichna-dobrochesnist-dlya-vykladachiv/	СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК07. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку політичних наук. РН 08. Організовувати і здійснювати освітній процес у галузі політичних наук, формувати його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні	Відповідно до програми курсу

	дисципліни у закладах вищої освіти. <i>РН 09.</i> Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері політичних наук та у викладацькій практиці.	
<i>*Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти. Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання.</i>		

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

На підсумковій конференції здобувач/-ка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти звітує за результатами своєї діяльності: надає щоденник практики із оцінкою наукового керівника та своїми пропозиціями щодо поліпшення цього різновиду робіт зі здобувачами; надає план-конспект занять, проведених під час проходження практики; викладач-наставник подає керівнику практики характеристику на здобувача/-ку за результатами пройденої практики.

Підсумкова оцінка виставляється за результатами захисту результатів педагогічної практики до індивідуального плану здобувача/-ки (залікова книжка) та у відомість підсумкового контролю.

Форма підсумкового контролю – *залік*.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ОКРЕМИМИ ВИДАМИ РОБІТ

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS.

**ІНТЕРВАЛЬНА ШКАЛА ОЦІНОК ВСТАНОВЛЮЄ
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ МІЖ РЕЙТИНГОВИМИ ПОКАЗНИКАМИ ОЦІНОК**

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		залік
A	90-100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85-89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75-84 (добре)	
D	70-74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60-69 (достатньо)	
FX	35-59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1-34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

Практика здобувачів вищої освіти оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів.

Види роботи	Максимальна кількість балів
Підготовка та проведення лекцій	20
Конспект лекції	10
Підготовка та проведення практичних занять	20
Конспект практичного заняття	10
Підготовка та проведення виховного заходу, робота помічника куратора	5
Участь у проведенні заліків/іспитів	10
Проведення позааудиторної роботи за фахом	10
Конспект заходу з позааудиторної роботи	10
Оформлення звіту	5
Загальна сума балів не може перевищувати 100	

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

1. Робоча програма курсу.
2. Силабус курсу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Зайченко І. Педагогіка і методика навчання у вищій школі. Київ : Ліра-К, 2018. 512 с.
2. Закон «Про вищу освіту» URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Каплінський В. В Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с
5. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2014. 200 с.
6. Кузьменко О. Ю. Теоретичні аспекти запровадження інтернет технологій в умовах цифровізації закладів вищої освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 40. С. 239-243.
7. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
8. Педагогіка вищої школи. Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 32 с.
9. Смульсон М.Л. Дистанційне навчання: психологічні засади : монографія. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. 240 с.
10. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи : навч-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 120 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/3558.pdf>.
11. Сушко А.І., Кормич А.І., Краснопольська Т.М. Методика викладання політології : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Одеса, 2022. 56 с.
12. Швай Р. І. Методика викладання у загальноосвітньому навчальному закладі. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 112 с.
13. Яремчук, Н., Марусова В. Педагогічні умови організації дистанційного навчання в університеті. *Молодий вчений*. 2021. 11 (99). 205-210. URL : <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/2445>
14. Spitsyn Y. Bologna process in Ukraine: trends, problems and perspectives. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка*. 2021. Вип. 2 (14). С. 34-38

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Закон України «Про вищу освіту» : № 1556-VII від 01.07.2014 [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту» : № 2145-VIII від 05.09.2017 [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» : № 1341 від 23.11.2011 [Електронний ресурс]. Кабінет

Міністрів України. Режим доступу :
<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

4. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова. Режим доступу :
<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>
5. Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова. Режим доступу :
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya-praktika/polozennya_praktika2020.pdf
6. Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Режим доступу :
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

ДОДАТКИ

Додаток 1. Щоденник Педагогічної (асистентської) практики

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН,
ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

ЩОДЕННИК

ПЕДАГОГІЧНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

здобувача _____

Рівень вищої освіти **III - PhD**

Спеціальність 052 - Політологія

Одеса
2025 - 2026

РОЗПОРЯДЖЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Здобувач _____

направляється на педагогічну (асистентську) практику до Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, спеціальності, дисципліна «.....»,

Термін практики:

3 .202 р. по .202 р.

Керівник практики від ЗВО/факультету:

Науковий керівник:

ВИСНОВОК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
ПРАКТИКИ ПРО РОБОТУ ЗДОБУВАЧА (-КИ)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Підпис наукового керівника _____

Дата

Залікова оцінка з практики .

Керівник практики від факультету:

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

[illegible]

ПРОПОЗИЦІЇ ЗДОБУВАЧА/-КИ ЩОДО ЗМІСТУ ПРАКТИКИ

[illegible]

Підпис здобувача/-ки практики _____

ЗМІСТ

педагогічної (асистентської) практики

Головною метою є формування готовності здобувачів 3 рівня вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю 052 – «Політологія».

Завдання практики:

- розвиток професійних умінь та набуття необхідних навичок педагогічної діяльності викладача шляхом залучення здобувачів вищої освіти до проведення різних видів навчально-виховної роботи у ЗВО;
- формування умінь та навичок щодо планування та організації навчально-методичної роботи викладача ЗВО;
- формування готовності до здійснення виховної роботи зі здобувачами та групами здобувачів.

Проходження практики передбачає реалізацію трьох основних етапів: організаційного, педагогічного і завершального.

Організаційний етап передбачає проведення установчої конференції. На цьому етапі визначаються основні цілі та завдання практики, опрацьовується індивідуальна по кожному з практикантів програма, яка має включати всі змістові частини педагогічної практики та терміни виконання видів робіт, що входять до неї. Здобувачі вищої освіти ознайомлюються зі звітною документацією.

Педагогічний етап передбачає проведення аспірантами практичних і лекційних занять для здобувачів 1 і 2 рівнів вищої освіти факультету міжнародних відносин, політології та соціології, інших спеціальностей ОНУ імені І. І. Мечникова. У межах педагогічної практики, аспіранти також можуть залучатися до інших форм аудиторної та позааудиторної роботи, передбаченої Положенням «Про освітній процес в ОНУ імені І. І. Мечникова».

Завершальний етап представлений підготовкою звітної документації аспірантами (щоденник практики, план-конспект заняття), науковими керівниками (оцінка в індивідуальному плані аспіранта/-ки, у відомості підсумкового контролю, написання характеристики на здобувача/-ки вищої освіти), підсумковою конференцією, під час якої відбувається обговорення результатів педагогічної практики, висловлюються пропозиції щодо поліпшення умов її проведення, модернізації змісту та форм роботи з аспірантами, оцінюванням результатів проходження практики.

Базами проходження педагогічної практики є відповідні кафедри університету.

Під час проходження педагогічної практики аспірант(ка)-практикант(ка) повинен/повинна виконати такі види робіт:

I. Організаційна робота:

- ❑ складання плану педагогічної практики;

- ❑ ознайомлення з загальним планом роботи кафедри, індивідуальними і робочими планами викладача-наставника;
- ❑ відвідування занять керівника і провідних викладачів кафедри з метою усвідомлення кращого методичного досвіду;
- ❑ участь у роботі методичних семінарів кафедри, міжкафедральних формах спілкування (конференціях, «круглих столах» тощо).

II. Методична робота:

- ❑ підготовка розгорнутих планів семінарів (лекцій) за визначеними темами з наданням питань для обговорення, практичних і тестових завдань, тематики рефератів, списків обов'язкової та додаткової літератури;
- ❑ розробка сценарного плану «ділової гри», семінару-дискусії, семінару-конференції тощо;
- ❑ пошук, систематизація і вивчення нової літератури щодо окремих тем загального курсу політології або спецкурсу (за рекомендацією наставника), а також загально-методичної літератури з питань викладання суспільно-політичних дисциплін у вищій школі.

III. Навчальна робота:

- ❑ проведення семінарів/лекцій в академічних групах здобувачів 1-2 рівнів вищої освіти;
- ❑ надання допомоги
- ❑ наставнику в проведенні заліків/іспитів тощо.

Запропоновані види завдань є лише певним зразком для складання індивідуальної програми аспірантами-практикантами, оскільки вона має враховувати як індивідуальні здібності та побажання здобувача/-ки 3 рівня вищої освіти, так і специфіку навчального навантаження його/її керівника. Проте, основні напрями роботи, в тому чи іншому вигляді, мають бути опрацьовані.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Аспіранти повинні вести щоденник (індивідуальний план) з практики (див. додаток), в якому висвітлюються основні етапи роботи, їх зміст та робити помітки про виконання/невиконання.

За результатами практики науковий керівник виставляє підсумкову оцінку, яка фіксується в індивідуальних планах здобувачів третього рівня вищої освіти.

Підсумкова оцінка виставляється за результатами захисту результатів педагогічної практики. Вона складається з оцінювання наданого письмового звіту з проходження практики, доповіді практикант/-ки та оцінки діяльності аспіранта/-ки науковим керівником.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ АСПІРАНТІВ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ОКРЕМИМИ ВИДАМИ РОБІТ

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS.

Інтегральна шкала оцінок встановлює взаємозв'язки між рейтинговими показниками оцінок.

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Залік	
A	90-100 (відмінно)	5 (відмінно)	
B	85-89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75-84 (добре)		
D	70-74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60-69 (достатньо)		
FX	35-59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1-34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		
Види роботи		Максимальна кількість балів	
Підготовка та проведення лекцій		20	
Конспект лекції		10	
Підготовка та проведення практичних занять		20	
Конспект практичного заняття		10	
Підготовка та проведення виховного заходу, робота помічника куратора		5	
Участь у проведенні заліків/іспитів		10	
Проведення позааудиторної роботи за фахом		10	
Конспект заходу з позааудиторної роботи		10	
Оформлення звіту		5	

Оформлений індивідуальний план із додатками та звіт подаються на кафедру не пізніше наступного тижня з моменту закінчення терміну практики. Оцінка за виконання педагогічної практики фіксується у залікових книжках.

ХАРАКТЕРИСТИКА
на, здобувача/-ку вищої освіти III рівня (доктор філософії)
ОНУ імені І. І. Мечникова, факультету міжнародних відносин,
політології та соціології
за спеціальністю 052 – Політологія

Аспірант/-ка з _____.202_ р. по _____.202_ р. проходив/-ла педагогічну (асистентську) практику в ОНУ імені І. І. Мечникова на факультеті міжнародних відносин, політології та соціології.

Протягом усієї практики аспірант/-ка продемонстрував/-ла відповідальне ставлення до педагогічної діяльності, старанність, дисциплінованість, самостійність, проявив/-ла високий рівень педагогічної майстерності та професійної підготовки.

..... були проведені практичні заняття для спеціальності 111 «Прикладна математика» з курсу денної форми навчання (вибіркова дисципліна) 4 академічних години, курс «Теорія та практика зв'язків із громадськістю (PR) в соціальній сфері». Були проведені лекційні заняття для здобувачів спеціальності С2 Політологія заочної форми навчання з курсів «Політична регіоналістика» (2 академічні години) та «Політична психологія» 2 академічні години. Під час аудиторної роботи зі здобувачами аспірант/-ка проявив/-ла високий рівень педагогічної майстерності, обізнаність у сучасних здобутках науки в галузі, належні навички комунікації з аудиторією.

У ході практики аспірант/-ка проявив зацікавленість до роботи кафедри, організаційної роботи викладача, аудиторної та позааудиторної роботи зі здобувачами.

Під час проходження практики аспірант/-ка виявив/-ла себе як здібний, креативний та цілеспрямований викладач.

Науковий керівник
